

SUOMEN PANKKI

JOHTOKUNTA

HELSINGISSÄ,
maaliskuun 2 p:nä 1918.

Kiertokirje.

Suomen Pankin kaikille konttoreille.

Sen johdosta, etteivät kaikki konttorit ole toimittaneet viikkokertomuksiaan, kehoitamme Teitä huolehtimaan, että kertomukset tulisivat nyt jo säännöllisesti. Jotkut konttorit ovat tosin kertomuksensa lähettäneet, mutta eivät ne ole olleet täydelliset. Luulemme tämän johtuvan siitä, että tehtävä on useallekin outo ja vaatii tottumusta. Tämän johdosta annamme Teille allaolevat ohjaukset.

Pankin konttoreissa pitäisi löytyä tarvittavat kaavakkeet kertomusten toimittamiseen. Viikkokertomuskaavakkeet täytetään kaavakkeessa esiintyviin kohtiin ryhmittämällä viikon kuluessa tapahtunut pankin liikenne. Sitäpaitsi tulee sellaisia erikoistilejä varten, kuten kassakreditivi-, pano- ja otto-, yleistili- ja ulkomaalaiset kirjeenvaihtajat seurata eri kaavakkeelle (löytyy konttoreissa) kirjoitettu yksityiskohtainen tilikertomus kuluneen viikon aikana. Nämä kaikki ovat meille verifikaatteineen lähetettävät. Vielä tulee tehdä samoilla pienillä lomakkeilla ilmoitus konttorin hallussa olevien kreditivi- sekä pano- ja ottotilien jäännösmääristä, joka käy päinsä kirjoittamalla lomakkeen asianmukaiselle sivulle sanan „jäännökset”, jolla sivulla yksityiskohdittain luetellaan tilien omistajat ja heidän saldossummansa.

Uudet tilit:

Edellisessä kiertokirjeessä on johtokunta jo tiedoittanut Teille, että Suomen Pankki on avannut yleisön käytettäväksi entisten tilien lisäksi myöskin Konttokuranttiluotto-, Juoksevan- ja Talletuskonttokuranttitilit. Näitä varten tarpeellisista kirjanpitovälineistä on osa jo lähetetty ja loput lähetetään niin pian kuin saadaan kirjapainosta. Näistä tileistä huomattakoon, että

Konttokuranttiluottotilitä myönnetään konttokurantin luontoisia lainoja sellaisille teollisuuslaitoksille, jotka vallitsevan tilanteen johdosta käyntiinpannaan Kansanvaltuuskunnan Työasiain osaston toimesta ja joita laitoksia johtavat tehdaskomiteat, niiden etupäässä Työasiain osaston nimittämä komissario. Ennenkuin laina myönnetään, tulee Teille saapua Kansanvaltuuskunnan Raha-asiain osaston takuusehdotus, jonka perusteella Te laaditte luottosopimuksen Tehdaskomitean valtuutuksen nojalla sopimuksentekoon laitoksen nimissä valtuutettujen henkilöiden allekirjoituksella varustettuna. Sopimuksia laaditaan kaksi kappaletta, joista toinen jää pankille ja toinen asianomaiselle luoton nauttijalle. Niitä älköön tehdä yleensä kuutta kuukautta pitemmäksi ajaksi. Tililtä velotaan korkoa tavallisesti 5 % ottopäivästä. Jos tilille talletetaan suurempi määrä kuin luoton määrä on, lasketaan ylimenevälle osalle yhden prosentin korko panopäivästä ottopäivään. Velvollisuutenne on myöskin pitää vointinne mukaan silmällä, ettei tiliä käytetä tarpeettomasti s. o. Teidän tulee sopivalla tavalla tiedustella eikö laitoksella tai tehtaalla olisi saatavia entisiltä ajoilta ja miten niiden periminen on järjestetty sekä että uuden järjestelmän aikana valmistetut tuotteet mahdollisimman pian rahaksi muutetaan. Näistä y. m. seikoista tarpeentullen meille kirjeellä huomioitanne selostanette.

Raha-asiain osasto on päättänyt myöskin varata valtion takuun erikoistapauksissa *kunnille* ja mikäli sellaisten lainojen järjestäminen tulee kysymykseen Teidän konttorissanne, ovat ne tehtävät *kassakreditivien* muotoon ja vakuudeksi liitettävä Kansanvaltuuskunnan Raha-

asiain osaston takuukirjelmä. Jos joillakin kunnilla olisi käytettävissä yksityispankkien talletustodistuksia, osakkeita, obligatsioneja y. m. olisi hyvä näitä riittämään asti vaatia lainan vakuudeksi. Kreditiiveistä on laskettava korkoa harkintamme mukaan 5 à 6 % sekä provisionia $\frac{1}{2}$ —1 % iin. — Nämäkin lainat ovat järjestettävät mahdollisimman lyhytaikaisiksi. — Viikkokertomuksen yhteydessä suvainnette Johtokunnalle selostaa Kansanvaltuuskunnan Raha-asiain osaston takuulla myönnettävistä uusista sekä konttokuranteista että kassakreditiiveistä. — Mitä edellä on sanottu konttokuranttien käytön silmälläpidosta, kohdistuu sama myöskin kassakreditiiveihin.

Juoksevatili voidaan tästä lähtien myöskin avata Suomen Pankissa. Ne rajoitukset, mitkä johtokunnan kiertokirjeessä helmikuun 28 p:ltä ovat mainitut tilin avaajien suhteen, tulee tarkasti huomioonottaa. Korkoa tilillä talletetuista varoista maksetaan toistaiseksi 1 prosentti panopäivästä ottopäivään.

Talletuskonttokuranttilin tarkoituksena on tänä aikana, jolloin yksityispankit ovat suurimmalta osalta suljettuina, tehdä pienemmillekin tallettajille tilaisuus säästöjensä saattamisesta varmalla tavalla talletetuiksi ja myöskin korkoa kasvaviksi. Tarkoitusta varten lähetämme Teille piakkoin tilin vastakirjat, mutta voitte Te jo nyt vastaanottaa talletuksia kuittia vastaan. Talletuksista lasketaan korkoa 4 % panopäivästä ja luetaan se kahdesti vuodessa pääomaan. Talletuksille avaatte Te tilin kirjoissanne omalla numerollanne, joka myöskin tulee vastakirjan numeroksi.

Nämä uudet tilit ovat huomattavat viikkokertomuksissa. Samoin voidaan yksityiskohtaiset viikkotapaukset ja jäännösmäärät ilmoittaa jollakin hallussamme löytyvällä, ennen käytännössä olleen tilin lomakkeella, muuttamalla otsikossa oleva kirjoitus tiliä vastaavaksi.

Kaikkia ylläolevia tilejä varten on työnalla uudet kirjanpitokirjat. Siihen asti kuin ne valmistuvat, voitte väliaikaisesti tehdä tilimerkinnot konttopaperista nidotulle vihkolle, josta ne kirjojen saavuttua heti siirretään varsinaisiin kirjoihinsa.

Voimassa olevan lain mukaan tehtävänsä laiminlyöneitten pankkien asioiden hoitamisesta kannettavasta *valtioverosta* tehnette tilityksen valtiovaraston pano- ja ottotilille. Yksityispankkien asiakkailta perityn veron lienette kantanut jo ulosmaksua tehdessänne. Pankkien osuuden sanotusta verosta merkimme erityiseen listaan, jonka mukaan yksityispankkien tiliä on kirjoissanne veloittettava. Kertyneistä veroista lähetämme kertomuksen meille jotta me saapuneiden kertomusten perusteella voimme veroista valtiokonttorille selvän tehdä.

Kun näyttää siltä, että suurin osa liikemieskuntaa pidättää rahoja takanaan luovuttamatta niitä pankkiin, aiheuttaen sen vuoksi Suomen Pankista suurta valuutan kysyntää, olemme päättäneet, ettei yksityispankkien tileiltä enää maksettaisi niiden asiakkaiden saamia muuta kuin aivan erikoistapauksissa. Nämä erikoistapaukset ainoastaan silloin kun on todella kysymyksessä työläisten palkkojen maksaminen, eikä asianomainen liike kaiken todennäköisyyden mukaan ole siinä määrin saanut varastoansa muutetuksi rahaksi, että kykenisi omilla varoillaan työläisten palkat suorittamaan. Kaikki muut yksityistarkoituksiin tapahtuvat säästöjen ulosmaksut ovat lopetettavat. Lisäksi kehoitamme Teitä tarmokkaasti toimimaan siihen suuntaan, että liikemiehet sijoittaisivat liikkeestä ylijäämät varat Suomen Pankkiin.

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNTA

Anton Huotari. Einari Laaksovirta. Mikko Virkki. Jaakko Ekstedt.

Paavo Haarala.